

Znalecký posudek

Podle ustanovení § 127a věty první o. s. ř. jestliže znalecký posudek předložený účastníkem řízení má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 32 Cdo 1124/2014, ze dne 12.8.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce R. Š., zastoupeného Mgr. L.E., advokátem se sídlem v P., proti žalované České pojišťovně a. s., se sídlem v P., o zaplacení částky 700.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 23 C 257/2009, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. července 2013, č. j. 51 Co 196/2013-150, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. července 2013, č. j. 51 Co 196/2013-150 se zrušuje a věc se vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

V souzené věci se žalobce domáhal pojistného plnění v částce 700.000,- Kč s úrokem z prodlení na základě pojistné smlouvy ze dne 1. listopadu 2006, a to z titulu pojistné události nastalé dne 26. října 2007 tak, že nezvládl řízení osobního automobilu a narazil do stromu, přičemž na pojištěném vozidle vznikla škoda.

Žalovaná v rámci své procesní obrany argumentovala tím, že vzhledem k výsledkům šetření pojistné události a závěrům znaleckého posudku poškození vozidla nesouvisí s deklarováným nehodovým dějem.

Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem potvrdil rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 1. srpna 2012, č. j. 23 C 257/2009-98, v odvoláním napadeném výroku o věci samé pod bodem II, jímž Obvodní soud pro Prahu 1 zamítl žalobu na zaplacení částky 517.000,- Kč se zákonným úrokem z prodlení. Odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně též ve výrocích o nákladech řízení pod body III a IV a rozhodl o nákladech odvolacího řízení.

Odvolací soud se ztotožnil v otázce vyhodnocení nehodového děje se závěry soudu prvního stupně, založenými na znaleckém posudku soudem ustanoveného znaleckého ústavu DEKRA Automobil, a. s., jenž oproti posudku, který si nechala vypracovat mimo řízení žalovaná, sice shledal konečnou polohu vozidla jako technicky přijatelnou, avšak uzavřel, s ohledem na to, že k nárazu vozidla do stromu došlo prakticky prostředkem jeho přední části, bez vzniku zřetelných stop po smyku či snahy řidiče o odvrácení střetu, při rychlosti kolem 30 km/hod., že se jedná o typickou konfiguraci zmanipulovaných nehod. Odvolací soud doplnil dokazování zprávou České zprostředkovatelské a informační agentury ze dne 26. května 2008 (s tím, že se jedná o důkaz navržený žalovanou již v řízení před soudem prvního stupně), z níž zjistil, že vůz byl dne 11. srpna 2003 zaevidován do provozu, přičemž k němu byla vedena u Allianz Versicherungs-Ag. pojistná událost ze dne 28. června 2006 - poničení celého vozidla krupobitím. Obvyklá cena vozidla ke dni pojistné události činila 38.362,- Eur, vůz měl najeto 107.508 km a zbytky vozu po pojistné události byly oceněny na 23.077,- Eur.

Žalobcovy námitky proti správnosti posudku znaleckého ústavu odvolací soud neshledal důvodnými. Zdůraznil, že žalobce zpochybnění závěrů znaleckého posudku založil na posudku Ing. Pavla Winklera, jenž byl předložen až v průběhu odvolacího řízení a jde o důkaz uplatněný v rozporu s ustanovením § 205a o. s. ř. K tomuto důkazu proto nepřihlédl. Dovodil, že závěry znaleckého posudku provedeného v řízení před soudem prvního stupně ob stojí i ve světle uplatněných námitek a není důvod k nařízení žalobcem navrženého revizního znaleckého posudku. Na základě toho pak odvolací soud shledal správným též právní závěry soudu prvního stupně, podle nichž průběh nehodového děje nasvědčuje tomu, že ke vzniku škody došlo jinak, než jak deklaroval žalobce, proto měla žalovaná jako pojistitel ve smyslu podmínek uzavřené smlouvy právo pojistné plnění odmítnout.

Rozsudek odvolacího soudu v celém rozsahu napadá žalobce dovoláním, shledávaje je přípustným podle ustanovení § 237 občansko soudního řádu pro otázku procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené praxe dovolacího soudu.

Pochybení se měl odvolací soud dopustit tím, že v rozporu s ustanovením § 205 odst. 2 písm. f) o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 205a odst. 1 písm. b), c) a f) o. s. ř. nepřipustil důkaz novým znaleckým posudkem.

Dovolatel zpochybňuje závěr odvolacího soudu, že znalecký posudek Ing. Pavla Winklera je důkazem uplatněným v rozporu s ustanovením § 205a odst. 1 o. s. ř. Argumentuje ve prospěch názoru, že přípustnost tohoto důkazu vyplývá nejen z ustanovení § 205a odst. 1 písm. c) o. s. ř., nýbrž též z ustanovení § 205a odst. 1 písm. b) a písm. f) o. s. ř. Aplikaci ustanovení § 205a odst. 1 písm. f) o. s. ř. prosazuje prostřednictvím tvrzení, že tento znalecký posudek „nastal“ až po vyhlášení rozhodnutí soudu prvního stupně, neboť byl na základě jeho žádosti ze dne 5. září 2012 vypracován dne 14. října 2012. Poukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. prosince 2012, sp. zn. 32 Cdo 942/2011 (ten je, stejně jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího soudu zde citovaná, veřejnosti dostupný na jeho webových stránkách), kde šlo podle jeho mínění o obdobnou procesní situaci a kde Nejvyšší soud přípustnost důkazu dovodil.

Vedle toho dovolatel s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. srpna 2012, sp. zn. 22 Cdo 2128/2010, „zpochybnění znaleckého posudku DEKRA a související výpověď znalce Ing. Mrázka uplatňuje jako samostatný dovolací důvod“, neboť je toho názoru, že zmíněný posudek a výpověď znalce jsou natolik vadné, že je zde takový důvod „zajisté“ dán. Konečně pak dovolatel namítá, že se odvolací soud dopustil procesní vady, když pominul argumenty uvedené v jeho podání ze dne 23. července 2013.

Dovolatel navrhuje, aby Nejvyšší soud dovoláním napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

Se zřetelem k době vydání napadeného rozhodnutí odvolacího soudu se uplatní pro dovolací řízení - v souladu s bodem 7. článku II., části první, přechodných ustanovení zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a s bodem 2 článku II, části první, přechodných ustanovení zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony - občanský soudní řád ve znění účinném od 1. ledna 2013 do 31. prosince 2013 (dále též jen „o. s. ř.“).

Po zjištění, že dovolání bylo podáno ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou (účastníkem řízení) při splnění podmínek povinného zastoupení (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.), se dovolací soud nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu upravuje ustanovení § 237 a § 238 o. s. ř.

Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Ustanovení § 205a odst. 1 o. s. ř. stanoví, že skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny před soudem prvního stupně, jsou u dovolání proti rozsudku nebo usnesení ve věci samé odvolacím důvodem jen tehdy, jestliže je splněn některý z předpokladů upravených pod písmeny a) až f).

Podle ustanovení § 213 odst. 5 o. s. ř. při zjišťování skutkového stavu odvolací soud nepřihlíží ke skutečnostem nebo důkazům, které byly účastníky řízení uplatněny v rozporu s § 205a nebo § 211a.

Otázka, zda znalecký posudek vyhotovený jako posudek revizní mimo řízení (na základě zadání účastníka) po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně je důkazem, který byl účastníkem uplatněn v rozporu s ustanovením § 205a o. s. ř., oproti přesvědčení dovolatele nebyla vyřešena rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 5. prosince 2012, sp. zn. 32 Cdo 942/2011. V tomto rozhodnutí dovolací soud řešil procesní situaci do jisté míry obdobnou, leč přeci jen jinou, v tom ohledu, že sdělení ústředního orgánu státní správy, které bylo též vyhotoveno až po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně a bylo předloženo odvolacímu soudu spolu s dovoláním, vyžádala dovolatelka ještě v průběhu řízení před soudem prvního stupně a k jeho vzniku až po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně došlo z důvodů na straně ministerstva. Na druhé straně tu nejde ani o případ, který Nejvyšší soud řešil v usnesení ze dne 20. června 2012, sp. zn. 22 Cdo 2722/2010; oproti procesním poměrům v předmětné věci řízení v tam souzené věci probíhalo v režimu občanského soudního řádu před novelou provedenou zákonem č. [218/2011](#) Sb., ustanovení § 127a o. s. ř. tedy dosud neplatilo, a dovolatelka v řízení před soudem prvního stupně přes poučení podle ustanovení § 119a o. s. ř. provedení revizního znaleckého posudku nenavrhla. Závěr o tom, že znalecký posudek vyhotovený po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně nesplňuje předpoklady přípustné novoty v intencích § 205a odst. 1 písm. f) o. s. ř., je tudíž v usnesení sp. zn. 22 Cdo 2722/2010 založen na argumentech, které se v souzené věci neuplatní.

Řešení dovolatelem vymezené otázky procesního práva, na jejímž vyřešení závisí napadené rozhodnutí odvolacího soudu, však lze nalézt v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. července 2013, sp. zn. 28 Cdo 3311/2012. V něm dovolací soud vyložil, vycházející z občanského soudního řádu ve znění účinném do 30. srpna 2011 a navazuje na závěry rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2012, sp. zn. 21 Cdo 2824/2011, že hodlá-li účastník řízení prokazovat právně významnou skutečnost, k jejímuž posouzení je třeba odborných znalostí, splní svou důkazní povinnost již tím, že k prokázání oné skutečnosti označí důkaz znaleckým posudkem. Výběr a ustanovení znalce provede soud. Vypracovaný znalecký posudek je možno dát přezkoumat jiným znalcem, vědeckým ústavem nebo jinou institucí. Zákon přitom nestanoví předpoklady pro nařízení vypracování tzv. revizního znaleckého posudku a ponechává je na úvaze soudu; vypracování revizního znaleckého posudku bude přicházet do úvahy zejména tam, kde soud bude mít pochybnosti o správnosti již vypracovaného znaleckého posudku. Na základě důkazního návrhu účastníka na vypracování znaleckého posudku tudíž soud nechá vypracovat nejen požadovaný znalecký posudek, ale v případech pochybností o jeho správnosti též revizní znalecký posudek. Návrh účastníka na vypracování revizního znaleckého posudku tak nemá charakter nového a v systému koncentrace řízení či neúplné apelace tudíž zásadně nepřípustného důkazu, nýbrž toliko námitek směřujících proti správnosti vyhotoveného znaleckého posudku, které lze uplatnit i po koncentraci řízení a které se zřetelem k

jejich povaze lze po koncentraci řízení též procesním způsobem osvědčit např. prostřednictvím posudku jiného znalce či odborného vyjádření sloužícího ke zpochybnění použitých znaleckých metod.

Nejvyšší soud tedy dovedl nejen to, že zákaz novot v odvolacím řízení ovládaném zásadou neúplné apelace (srov. § 213 odst. 5 ve spojení s § 205a odst. 1 a § 211a o. s. ř.) nebrání odvolacímu soudu v provedení důkazu revizním znaleckým posudkem bez zřetele na to, zda bylo či nikoliv jeho provedení navrženo před soudem prvního stupně, nýbrž zejména že námitky směřující proti správnosti vyhotoveného znaleckého posudku, které lze uplatnit i po koncentraci řízení (k příslušné povaze námitek srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. září 2013, sp. zn. 31 Cdo 4616/2010, uveřejněný pod číslem 98/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek), lze se zřetelem k jejich povaze po koncentraci řízení osvědčit též prostřednictvím posudku jiného znalce (v tam souzené věci šlo též o znalecký posudek vyhotovený mimo řízení).

Není tu důvod, proč by se tyto závěry neměly uplatnit též v režimu občanského soudního řádu po novele provedené s účinností od 1. září 2011 zákonem č. [218/2011](#) Sb., kterým se mění zákon č. [549/1991](#) Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, v němž proběhla řízení před soudy obou stupňů v souzené věci (srov. přechodná ustanovení v čl. VI citované novely). Novelizované ustanovení § 127 odst. 2 o. s. ř. (níže citované) již sice předpoklady pro provedení revizního znaleckého posudku upravuje, avšak právě tím způsobem, jenž byl až dosud dovozován judikatorně.

Závěry, k nimž Nejvyšší soud dospěl v usnesení sp. zn. 28 Cdo 3311/2012, platí v režimu občanského soudního řádu ve znění uvedené novely tím spíše.

Podle ustanovení § 127 o. s. ř. závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, vyžádá soud u orgánu veřejné moci odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující nebo je-li pochybnost o správnosti podaného odborného vyjádření, ustanoví soud znalce (odstavec 1, věta první). Je-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutno požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, soud nechá znalecký posudek přezkoumat jiným znalcem (odstavec 2).

Podle ustanovení § 127a věty první o. s. ř. jestliže znalecký posudek předložený účastníkem řízení má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný soudem.

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 22. ledna 2014, sp. zn. 26 Cdo 3928/2013, který občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu dne 23. dubna 2014 schválilo k uveřejnění ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, formuloval závěr, podle něhož splňuje-li znalecký posudek předložený účastníkem řízení předpoklady stanovené v § 127 odst. 2 a § 127a o. s. ř., pohlíží se na něj jako na znalecký posudek vyžádaný soudem.

Nejvyšší soud vysvětlil, že novelizací zákonem č. [218/2011](#) Sb. došlo k zásadní změně režimu při provádění a hodnocení důkazu znaleckým posudkem, který byl vyhotoven na žádost účastníka mimo řízení. Dosavadní úprava i konstantní judikatura vycházely z toho, že posudek znalce vypracovaný na žádost účastníka řízení byl považován za listinu podle ustanovení § 129 o. s. ř., nikoli za znalecký posudek ve smyslu ustanovení § 127 o. s. ř., což vedlo k tomu, že soud byl nucen provádět revizní znalecké posudky na popud procesní strany, která sama nepředložila znalecký posudek. Proto bylo účelem novelizace ustanovení § 127 o. s. ř. a zejména začleněním ustanovení § 127a o. s. ř. odstranit tuto řízení zatěžující praxi, urychlit jej a umožnit účastníkům předložit znalecký posudek, na nějž se hledí - obsahuje-li všechny zákonem požadované náležitosti a doložku znalce o tom, že si je vědom

následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku - jako na posudek vyžádaný soudem. Tím se změnila důkazní hodnota znaleckého posudku předloženého účastníkem, který při dodržení všech obsahových náležitostí stanovených v ustanovení § 127a o. s. ř. není důkazem listinným, ale má důkazní sílu znaleckého posudku. Nejvyšší soud zároveň dovodil, že má-li znalecký posudek vyhotovený na žádost účastníka náležitosti revizního znaleckého posudku, jde o revizní znalecký posudek stejné důkazní síly, jako by se jednalo o znalecký posudek vypracovaný na žádost soudu v rámci soudního řízení.

Vzhledem k účelu ustanovení § 127a věty první o. s. ř., jak jej Nejvyšší soud vyložil v tomto rozhodnutí, tu pak není rozumný důvod, proč též při úvaze o aplikaci ustanovení § 213 odst. 5 o. s. ř. nepohlížet na znalecký posudek vyhotovený mimo řízení a splňující náležitosti revizního znaleckého posudku stejně jako na revizní znalecký posudek vyžádaný soudem.

Je zřejmé, že odvolací soud se při řešení dovolatelem vymezené otázky procesního práva odchýlil od rozhodovací praxe dovolacího soudu, dovolání je tudíž podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné. Protože Nejvyšší soud neshledává důvod, proč by měl tuto právní otázku posoudit jinak, pojí se nutně se závěrem o přípustnosti dovolání též závěr o jeho důvodnosti.

Ostatní dovolací námitky, jejichž obsahem jsou výtky procesních vad nezahrnující řešení otázek procesního práva, nesplňují požadavky stanovené v § 241a odst. 1 o. s. ř., podle něhož dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Protože rozhodnutí odvolacího soudu není z uvedených důvodů správné, Nejvyšší soud je, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), podle ustanovení § 243e odst. 1 o. s. ř. ve výroku o věci samé zrušil, spolu se závislými výroky o nákladech řízení [§ 242 odst. 2 písm. b) o. s. ř.] a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výděлку \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)